

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych określił, że J. B. jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, określając wysokość zadłużenia wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji na łączną kwotę 3.519,00 zł, w tym z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia do listopada 2015 r. w kwocie 2.038,49 zł należności głównej, plus odsetki w kwocie 176,00 zł naliczone na dzień 9 grudnia 2016 r.;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do listopada 2015 r. w kwocie 1.094,37 zł należności głównej, plus odsetki w kwocie 98,00 zł naliczone na dzień 9 grudnia 2016 r.;

- na Fundusz Pracy za okres od sierpnia do listopada 2015 r. w kwocie 112,14 zł należności głównej.

Kolejną decyzją z dnia 9 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych określił, że J. B. jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, określając wysokość zadłużenia wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji na łączną kwotę 8.994,28 zł, w tym z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. w kwocie 6.403,27 zł należności głównej, plus odsetki w kwocie 297,00 zł naliczone na dzień 9 grudnia 2016 r.;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. w kwocie 2.591,01 zł należności głównej, plus odsetki w kwocie 114,00 zł naliczone na dzień 9 grudnia 2016 r.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w obydwu decyzjach wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem.

W uzasadnieniu obydwu decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek. Wskazał także, że zawiadomił płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określania wysokości należności z tytułu składek, wzywając do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zastrzegł także, iż brak uregulowania określonego decyzją zobowiązania wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w terminie miesiąca od otrzymania decyzji spowoduje przymusowe ściągnięcie należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności w rozbiciu na poszczególne lata i miesiące.

/decyzja k. 33-34 i załącznik - stany należności dla płatnika k. 35 akt ZUS, decyzja k. 37-38 i załącznik - stany należności dla płatnika k. 39 akt ZUS/

W odwołaniu od powyższych decyzji, złożonym dnia 12 stycznia 2017 r. wnioskodawczyni J. B. wniosła o zmianę decyzji poprzez stwierdzenie, że wnioskodawczyni nie jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek we wskazanych w decyzjach wysokościach. Ponadto wniosła o rozwiązanie z organem rentowym umowy ubezpieczenia społecznego i wycofania wkładów pieniężnych ustalonych w decyzji o kapitale początkowym. Sprawom nadano sygn. akt VIII U 180/17 i niniejszą. Wniosek o rozwiązanie umowy zawarła także w piśmie procesowym złożonym dnia

15 grudnia 2016 r. w Sądzie Rejonowym w Pabianicach (sprawie nadano sygn. akt VIII U 452/17 i przekazano postanowieniem z dnia 22 grudnia 2016 r. do tutejszego Sądu jako właściwemu funkcjonalnie).

/odwołanie – protokół k. 2-2 odwrót, odwołanie – protokół k. 2-2 odwrót akt sprawy VIII U 180/17, pismo procesowe k. 2-8 akt sprawy VIII U 452/17, postanowienie o przekazaniu k. 9 akt sprawy VIII U 452/17/

W odpowiedziach na odwołania z dnia 26 stycznia 2017 r. oraz piśmie procesowym z dnia 12 czerwca 2017 r. organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumentację wskazaną w zaskarżonych decyzjach. Nadto wniósł o łączne rozpoznanie spraw. Dodatkowo podniósł, że przepisy ustaw zarówno emerytalnej i systemowej nie przewidują możliwości wypłacenia hipotetycznej kwoty kapitału początkowego jak również składek zgromadzonych na indywidualnym koncie ubezpieczonego.

/odpowiedź na odwołanie – k. 3-4, odpowiedź na odwołanie – k. 3-4 akt sprawy VIII U 180/17, pismo procesowe i odpowiedź na odwołanie k. 39 -41 akt sprawy VIII U 452/17/

Postanowieniami z dnia 22 sierpnia 2017 r. Sąd połączył sprawy o sygn. akt VIII U 180/17 i VIII U 452/17 ze sprawą niniejszą do łącznego rozpoznania.

/postanowienie k. 5 akt sprawy VIII U 180/17, postanowienie k. 45 akt sprawy VIII U 452/17/

Na rozprawie z dnia 8 listopada 2017 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie. Oświadczyła, że z uwagi na wyrejestrowanie się z ubezpieczeń społecznych (wypowiedzenie umowy ubezpieczenia) nie ma obowiązku opłacania składek wraz z odsetkami, do których uiszczenia jest zmuszana wbrew swojej woli. Pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

/stanowiska stron 00:01:13, 00:03:21 - płyta CD k. 14/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni J. B. z dniem 1 sierpnia 2015 r. zarejestrowała pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) „To my promyki” w P.. Z dniem 7 sierpnia 2015 r. dokonała zawieszenia wykonywania działalności a z dniem 9 września 2015 r. wznowienia jej wykonywania.

/okoliczność bezsporna, decyzja k. 7-11 akt ZUS/

Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczona dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

/okoliczność bezsporna/.

Działalności gospodarczej wnioskodawczyni nie wyrejestrowała i nadal ją prowadzi /okoliczność bezsporna/.

Wnioskodawczyni posiada ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczona podlegała obowiązkowym ubezpieczonym społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej (jako osoba prowadząca działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia) w okresie od 1 do 6 sierpnia 2015 r. oraz od 9 września 2015 r. do nadal. W dniu 9 listopada 2015 r. organ rentowy wydał prawomocną decyzję stwierdzającą podleganie wnioskodawczyni obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w powyższym okresie i wymierzającą z tego tytułu składki za ten okres (określono miesięczne podstawy

wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w okresie sierpień – październik 2015 r. i na ubezpieczenie zdrowotne za sierpień 2015 r.). Ubezpieczona od tej decyzji nie składała odwołania.

/decyzja k. 7-11 akt ZUS/

Wnioskodawczyni nie posiada innego tytułu do ubezpieczenia społecznego.

/okoliczność bezsporna/

W piśmie z dnia 28 lipca 2016 r., skierowanym do organu rentowego, ubezpieczona zawarła wniosek o wycofanie wkładów pieniężnych ustalonych w decyzji o kapitale początkowym. Powołała okoliczności dotyczące swojej trudnej sytuacji materialnej.

/pismo k. 45-52 akt ZUS/

W odpowiedzi na powyższe pismo pismem z dnia 10 sierpnia 2016 r. organ rentowy wskazał, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie przewidują możliwości wypłacenia składek zgromadzonych na indywidualnym koncie ubezpieczonego – składki te stanowią podstawę obliczenia emerytury.

/pismo k. 53 akt ZUS/

W piśmie z dnia 30 sierpnia 2016 r., skierowanym do organu rentowego, ubezpieczona zawarła wniosek o rozwiązanie z organem rentowym umowy ubezpieczenia społecznego zawartej w związku z podjęciem przez nią pierwszej pracy zarobkowej w 1981 r. i ponowiła wniosek o wycofanie wkładów pieniężnych ustalonych w decyzji o kapitale początkowym.

/pismo k. 55-65 akt ZUS/

W odpowiedzi na powyższe pismo pismem z dnia 31 sierpnia 2016 r. organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko, wyjaśniając, że zasada równego traktowania Polaków dotyczy w szczególności obowiązku opłacania i obliczania składek na ubezpieczenie społeczne.

/pismo k. 67 akt ZUS/

W związku z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą płatnik posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od sierpnia do listopada 2015 r., które łącznie z odsetkami za zwłokę wynosi 3.519,00 zł, oraz z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r., które łącznie z odsetkami za zwłokę wynosi 8.994,28 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 35, 39 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres od sierpnia do listopada 2015 r. wynosi 2.038,49 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 35 akt ZUS/

Kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne) wyliczona na 9 grudnia 2016 r. wynosi 176,00 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 35 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia do listopada 2015 r. wynosi 1.094,37 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 35 akt ZUS/

Kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne) wyliczona na dzień 9 grudnia 2016 r. wynosi 98,00 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 35 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Pracy w ramach za okres od sierpnia do listopada 2015 r. wynosi 112,14 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 35 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. wynosi 6.403,27 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 39 akt ZUS/

Kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne) wyliczona na 9 grudnia 2016 r. wynosi 297,00 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 39 akt ZUS/

Zadłużenie wnioskodawczyni z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. wynosi 2.591,01 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 39 akt ZUS/

Kwota odsetek za zwłokę od należności głównej (nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne) wyliczona na 9 grudnia 2016 r. wynosi 114,00 zł.

/załącznik do decyzji - stany należności dla płatnika k. 39 akt ZUS/

Pismami z dnia 18 października 2016 r. organ rentowy zawiadomił płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określania wysokości należności z tytułu składek, wzywając do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Do pisma organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności w rozbiciu na poszczególne lata i miesiące.

/pisma k. 17, 21-21 odwrot i załączniki k. 19, 23 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał przede wszystkim na podstawie zgromadzonych w aktach rentowych i w aktach sprawy dokumentów. W toku procesu wnioskodawczyni nie powołała żadnych okoliczności mogących służyć zakwestionowaniu skarżonych decyzji w tym wysokości składek i sposobu naliczenia zaległości. Oświadczyła jedynie, że „nie powinna płacić składek bowiem wyrejestrowała się z ubezpieczeń społecznych jako płatnik składek”, żądając jednocześnie rozwiązania stosunku ubezpieczenia z organem rentowym wskutek braku świadczeń pieniężnych (00:01:13- płyta CD k. 14).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są niezasadne i jako takie podlegają oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U.2017.1778 z późn. zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym,

wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 powyższej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 objęcie osób prowadzących pozarolniczą działalność dobrowolnym ubezpieczeniem następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a.

W myśl ust. 2 art. 14 dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje:

- 1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony;
- 2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a;
- 3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność, stosownie do art. 18 ust. 8, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe – w myśl art. 20 ust. 1 - stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Stosownie zaś do art. 36 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przesyłanie w wyznaczonym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłacanie składek za dany miesiąc. Dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie termin opłacenia składki za dany miesiąc został określony jako nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca /art. 47 ust. 1 pkt. 1/.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Według art. 32 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności

osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl art. 104b ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1065) składki na Fundusz Pracy, o których mowa w art. 104 ust. 1, opłaca się za osoby wymienione w art. 104 ust. 1 pkt 1-3, które nie osiągnęły wieku wynoszącego co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn.

Stosownie do treści art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należnościami z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne są: składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia oraz dodatkowa opłata.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1-5 w/w ustawy, Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek, ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Na podstawie § 13 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1541, ze zm.) postępowanie egzekucyjne może być wszczęte bez uprzedniego doręczenia upomnienia w przypadkach, gdy należność pieniężna została określona w orzeczeniu.

W rozpoznawanej sprawie sporną była kwestia istnienia po stronie odwołującej się J. B. zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy powstałych za okres od sierpnia do listopada 2015 r. w kwocie kwotę 3.519,00 zł (określone decyzją z dnia 9 grudnia 2016 r.) oraz z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. w kwocie 8.994,28 zł (określone kolejną decyzją z dnia 9 grudnia 2016 r.). Odwołująca się wniosek o braku istnienia wymienionych zaległości wywodziła z braku istnienia po jej stronie obowiązku ubezpieczenia z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

W świetle ustalonego stanu faktycznego i przedstawionych regulacji prawnych uznać należało, iż skarżone decyzje organu rentowego określające wysokość istniejącego po stronie odwołującej się zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą zostały wydane prawidłowo i w zgodzie z obowiązującymi przepisami.

Czasowe granice prowadzenia działalności gospodarczej oraz podlegania z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego wyznacza wpis do ewidencji działalności gospodarczej. Istnienie wpisu do ewidencji wprawdzie nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. W konsekwencji domniemywa się, że skoro nie nastąpiło wykreślenie działalności gospodarczej z ewidencji, to działalność ta była faktycznie prowadzona i w związku z tym istniał obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. W sprawie o podleganie obowiązkowi ubezpieczenia społecznego ciężar dowodu istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (art. 6 KC) spoczywa na ubezpieczonym /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2008 r. sygn. II UK 300/07, niepubl; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2008 r. sygn. II UK 85/08, niepubl.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r. sygn. III AUa 802/12, opubl. LEX nr 1271809/.

Wnioskodawczyni nie kwestionowała, że w wymienionych w decyzjach okresach czasu od sierpnia do listopada 2015 r. i od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. prowadziła działalność gospodarczą, która była dla niej jedynym tytułem do tytułem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (z uwzględnieniem przerwy wywołanej okresowym zawieszeniem prowadzenia działalności co wynika z decyzji ZUS o stwierdzeniu podlegania ubezpieczeniu z dnia 9 listopada 2015 r., niezaskarżonej przez wnioskodawczynię). Tym samym z mocy ustawy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w wymienionych okresach podlega ona obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, z którym łączy się obowiązek opłacania należnych składek na te ubezpieczenia. Istnienie tego obowiązku nie zależy od osiąganego zysku czy też straty w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Analiza art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. W przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. Taką interpretację przepisu art. 18 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolitą zresztą w judykaturze, zaprezentował Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 grudnia 2007 r. sygn. II UK 106/07 (niepubl.). Przyjęte w art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych rozwiązanie, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność stanowi kwota nie niższa niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, zostało wprowadzone wolą ustawodawcy. Niezgodność analizowanego przepisu z Konstytucją nie została przez Trybunał Konstytucyjny stwierdzona.

Odwołująca nie wskazała żadnej podstawy prawnej swojego roszczenia sprowadzającego się do ustalenia braku obowiązku podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Swoje stanowisko odwołująca się oparła na zastrzeżeniach do obowiązującego systemu ubezpieczeń społecznych, nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu oraz złożonym wypowiedzeniu obowiązku ubezpieczeniowego (dokonania rozwiązania z organem umowy ubezpieczenia). Argumenty te nie mają jednak znaczenia w sprawie. Przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych mają, co do zasady, charakter powszechnie obowiązujący czyli niezależny od decyzji ubezpieczonego. Wyjątkiem jest przykładowo dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. W szczególności wskazywany w powyższych rozważaniach przepis art. 14 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w niniejszej sprawie nie ma zastosowania, gdyż dotyczy on jedynie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, natomiast nie dotyczy on obowiązkowych dla osób prowadzących działalność gospodarczą ubezpieczeń społecznych emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Podleganie ubezpieczeniom społecznym uzależnione jest od spełnienia określonych przesłanek np. rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, podjęcia pracy itp. Wnioskodawczyni ma zatem jedynie prawo decydowania czy podejmuje działania, skutkiem których, jest objęcie ubezpieczeniami społecznymi, czy też nie. Może zdecydować o podjęciu pracy lub, jak w niniejszej sprawie, wyrejestrowaniu prowadzonej działalności gospodarczej. Jeśli to uczyni nie będzie musiała opłacać obligatoryjnych składek związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Póki jednak działalność prowadzi, choćby nie przynosiła ona spodziewanych zysków, ma obowiązek opłacania składek na wskazane w decyzji ubezpieczenia. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych nie ma charakteru umowy cywilno – prawnej, która mogłaby być rozwiązana, jak tego chce wnioskodawczyni, na mocy jednostronnego oświadczenia woli stron czy nawet na mocy porozumienia stron. Przy czym dotyczy to obydwu podmiotów: ubezpieczonego jak i ZUS. Wypowiedzenie takie byłoby dopuszczalne tylko w sytuacji, gdyby obowiązujące przepisy systemowe, przewidywały takie rozwiązanie. Tak jednak nie jest. Nie istnieje prawna możliwość wypowiedzenia stosunku ubezpieczenia społecznego. W związku z tym oświadczenie wnioskodawczyni z dnia 30 sierpnia 2016 r. nie odniosło żadnego skutku prawnego.

Podkreślić w tym miejscu należy, że z analizy oświadczeń procesowych wnioskodawczyni wynika, że nie kwestionowała ona sposobu ani wysokości naliczonych składek i odsetek a jedynie prawną dopuszczalność ich naliczenia wbrew woli ubezpieczonego. Pomimo bowiem, iż skarżąca podtrzymywała swoje odwołanie, to nie powołała żadnych

okoliczności mogących służyć zakwestionowaniu określonych zaskarżonymi decyzjami należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz określonej wysokości odsetek za zwłokę czy też okresów. Swoich gołosłownych twierdzeń o niesłuszności wydanych decyzji nie poparła także żadnymi dowodami. W postępowaniu wykazano, że J. B. nie opłaciła należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od sierpnia do listopada 2015 r. oraz należnych składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. Zaległość z tego tytułu wyniosła łącznie 3.519,00 zł za okres od sierpnia do listopada 2015 r. oraz 8.994,28 zł za okres od grudnia 2015 r. do sierpnia 2016 r. Na należności te złożyły się należności główne z tytułu nieopłaconych składek oraz odsetki naliczone na dzień wydania skarżonych decyzji. Powyższe kwoty, w świetle przedstawionych przepisów, ubezpieczona jest zobowiązana uiścić.

Zaskarżona decyzja odpowiada zatem obecnie obowiązującym przepisom prawa. Zaznaczenia wymaga, że wbrew twierdzeniom wnioskodawczynie nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń społecznych nie zostały w żaden sposób stwierdzone w świetle powszechnie obowiązującego prawa. Trybunał Konstytucyjny nie kwestionował zgodności z Konstytucją żadnego z przytoczonych wyżej przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych a i Sąd Okręgowy nie ma żadnych wątpliwości co do ich zgodności z Konstytucją. Prawo do zabezpieczenia społecznego gwarantowane jest zresztą mocą art. 67 Konstytucji, zgodnie z którym każdy obywatel w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego może korzystać z różnych form zabezpieczenia społecznego. Przepis ten ma charakter normy ogólnej, określającej zasady funkcjonowania państwa. Szczegółowe normy obowiązujące obywateli, wszelkie podmioty funkcjonujące w państwie jak i organy władzy państwowej wyznaczone są w przepisach niższego rzędu, poczynając od ustaw. Z cytowanych przepisów ustawy systemowej wynika, że wnioskodawczynie ma obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne określone w decyzji.

W świetle powyższych rozważań wniosek wnioskodawczynie o rozwiązanie z organem rentowym umowy ubezpieczenia społecznego i wycofania wkładów pieniężnych ustalonych w decyzji o kapitale początkowym jest zatem bezzasadny. Nie znajduje oparcia w przepisach prawa powszechnie obowiązującego. Podkreślić w tym miejscu należy, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jak i ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewidują możliwości wypłacenia hipotetycznej kwoty kapitału początkowego jak również składek zgromadzonych na indywidualnym koncie ubezpieczonego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Łodzi Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołania J. B. od obydwu decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 grudnia 2016 r.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczynie z pouczeniem.

K. W.